

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 " trimestre.
Un número sol.	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

Nou metxero "SISTEMA DOMINGO"

Economia veritat 50 per 100

Metxeros senzills tubo llarch.	á	6 ptas.
" ab tubo imitació electricitat.	de	10 á 15 "
Manguitos sols.	á	1'50 "

===== VENDAS AL ENGROS Y AL DETALL =====

PLASSA SAN ROCH, NUM. 11

Lo manguito «SISTEMA DOMINGO» pot colocarse á tota mena de metxeros incandescents.

Promptuari de la Escripura Catalana

Método senzill y fácil per FRANCISCO FLOS y CALCAT

===== Preu 6 rals =====

De venda en las principals llibrerías de Catalunya, y á casa del autor, Rech, número 31, Barcelona.

CARTA INTERESSANT

En lo *Diario de Tarragona* hi trovém la següent carta firmada pel diputat á Corts de la majoria Sr. Marqués de Marianao, que traduhim:

«Estimat amic: Ja ha vist vosté quan aviat y quan tristament s' han confirmat los meus pressentiments en la cuestió de la guerra hispano-americana. Es una gran desdita, pero una desdita que teniam descomptada 'ls que no 'ns deixavam imposar pel patriotisme exagerat dels que ab més entussiasme que inteligencia creyan suficients la voluntat y 'l valor pera la victoria.

Lo primer combat ha sigut lo primer desastre.

En ell lluytavan lo «Castilla», de 3.400 toneladas, de fusta; lo «Reina Mercedes» y 'l «Reina Cristina», de igual número de toneladas, sense blindatge; «Don Juan de Austria» y «Don Antonio de Ulloa», de 1.152 toneladas, canoners de ferro sense protecció, y 'l creuher de tercera classe «Velasco», de igual tonelatge que 'ls dos anteriors, ab l' «Isla de Cuba» é «Isla de Luzón», de 1.046 toneladas, creuhers també de tercera classe ab cuberta protectora. La flota nortamericana manada pel comodoro Dewey, se componia dels quatre creuhers protegits següents: «Olimpia» de 5.870 toneladas, «Raleigh», de 3.213, construït com l' «Olimpia», l' any de 1892; «Baltimore» de 4.413, y «Bostón», de 3.025 toneladas; ademés dels canoners protegits «Concord», de 1.950, y «Petrel», de 890, y l' avís «Monocacy», de 1.370 toneladas. Ab la sola comparació d' aquestos datos n' hi ha prou pera comprendre la superioritat inmensa de la flota americana sobre la nostra, per estar composta exclusivament de barcos blindats y protegits, mentras forman la nostra barcos sense blindatge del tipo dels mercants, impropis pera 'l combats navals d' aquesta época y que sols se haurian pogut utilisar en una guerra marítima anterior á 1855, en que comensaren los avenços de la marina y de la artilleria. Los únics barcos moderns que teniam eran los dos petits creuhers protegits «Isla de Cuba» é «Isla de Luzón», y aquestos per lo petit de sa artilleria (canons de 12 centímetros), puig altra cosa no permet son escàs tonelatge, no podian fer cara als barcos americans, dotats ab canons de 24 centímetros. Ara ve la segona part.

Pera defensarnos de la escuadra yankee que tal vegada dintre de pochijs dias vingui á atacar los ports de la Península, tenim los següents barcos de combat: lo «Pelayo», acorassat de primera, de 9,900 toneladas, en perfecte estat respecte á la seva artilleria y maquinaria; l' «Infanta

María Teresa», de 7,000 toneladas, també en perfecte estat; l'«Almirante Oquendo» y l'«Vizcaya», iguals al anterior pero tan bruts los seus fondos per sa llarga estada á Cuba, que han reduhit la seva velocitat á 10 millas per hora, impropia d'una escuadra, que deu esser de 15 millas al menos.

Lo «Carlos V», acorassat de primer ordre, de 9,235 toneladas, de desconegut resultat, puig no ha fet cap navegació ni está acabat d'armar.

Lo «Cristóbal Colón», acorassat de segona, de 6,840 toneladas, pero faltat dels canons de combat de 28 centímetros per no haverhi hagut temps de posárloshi, y l'«Alfonso XIII» creuhen protegit del tipo del «Reina Regente» de 4,830 toneladas, pero que en lloch de corre 15 millas cam correspon als creuhers del seu modelo, solzament ne corre deu per la defectuosa construcció de las sevas calderas, lo que l'incapacita pera formar part d'una escuadra.

A part d'aqueixos barcos de combat y d'alguns *destroyers* qual eficacia es encare desconeguda, tot lo resto de nostra escuadra está en las mateixas condicions d'artillat y blindatge que la que acabém de perdre á Manila, per lo qual queda demostrat que está impossibilitada pera lluytar ab nostres enemichs.

Hora es ja de prevenir lo que encare pot defensarse. Darrera d'aqueix nou Trafalgar que s'atansa, hi ha l'perill d'una visita enemiga á nostras costas, cosa avuy fácil per la escassa defensa d'aquestas. Aixó es lo que interessa defensar, evitant que morin bombardejadas nostras hermosas capitals del litoral com acaba de succehir ab Manila y Cavite; pera aixó cal que las corporacions populars adquireixin canons de gran calibre (32 centímetros com los del «Pelayo», únichs avuy que poden á 10 kilòmetres defensar los ports de la grossa artilleria dels barcos de guerra yankees, puig las baterias que l'arm de guerra tracta d'instalar en lo litoral de Barcelona son insuficients per son calibre y condicions pera las necessitats de la guerra moderna, y formar batallons de voluntaris que, ensenyats prácticament y rapidament pels mateixos armadors dels canons, ofiehin d'artillers en defensa de sos propis interessos. Aixó es lo práctic y lo urgent; y are pot dir vosté als que cotisavan lo meu patriotisme per l'interés de sa ignorancia fanática, que ab ells y sense ells estich disposat, si l'moment arriba, y á aixó m'ofereixo, á probar lo meu allistantme entre ls populars defensors artillers voluntaris que entench deuenh crearse en totas las capitals de la costa.

Entrarém en la guerra y cal sostenirla, sino pera salvar lo de fora,

pera defensar la menos lo de dintre, morint si es necessari al peu de las novas baterias de costa, impedit lo bombardeig de las escuadras americanas que 'ns amenassan.

Es son amieh affm.,

Lo Marqués de Mariano.

Madrid 5 de Maig de 1898 »

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—La dedicació de la Catedral de Salamanca; Pere Regalat, confessor; Mus, prébere y mártir; Servasi, bisbe y confessor. Santas Argentea, verge y mártir; Glicerina, mártir.

Sant Pere Regalat, fill d' una noble familia de Valladolid y orfe de pare, molt jove, als catorce anys entrà en la religió de Sant Francesch, fou un model de perfecció y penitència feu molts miracles y estigué dotat del do de profecia, superior del convent qual ordre reformá morí santament l' any 1456.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Salvador Gonzalvez y Francisco Pulit. A las vuyt en lo altar de Sant Antoni se celebrarà la missa y los exercicis mensuals dedicats á dit Sant y se repartirán 80 pans als pobres.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—A las set, missa al altar de Sant Antoni y durant la mateixa se farant los exercicis de cada mes dedicats al Sant Patriarca.

Notas oficiales

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 12.

Defuncions: Inés Olivé Altimira, vídua, 83 anys.

Naixements: Teresa Madriguera Bernet.—Carmen Casanovas Tapias.

Matrimonis: Francisco Moragas Muñoz ab Antonia Fontanet Brujas.

Avis de Administració

Preguém á nostres subscriptors de fora que estigan en descubert, saldin son import avans del dia 15 mes actual, ja en GIRO MÚTUO, ja en sellos de correu.

NOVAS

En la secció telegràfica del «Diario de Barcelona» edició d'ahir al matí, hi llegim lo següent telégrama:

«El señor Peris Mencheta ha dado lectura de algunos párrafos de un libro escrito hace catorce años sobre el problema cubano.

La Cámara se impacienta y el orador esclama: Lo he de leer. Despues ha abogado porque á todo trance se haga la paz, aunque con eso, ha dicho, **yo no salgo ganando porque con la guerra mis periódicos se venden más.**»

Los comentarios ja 'ls farà 'l bon criteri dels nostres llegidors.

Ah, lo senyor Mencheta, per si no ho sabian es lo director y propietari del célebre «Noticiero Universal» de Barcelona.

S'ha constituït en aquesta ciutat una societat colectiva baix la denominació de *Marsal y Vergés* pera dedicarse á la fabricació, compra y venda en comissió de tota classe d'articles.

La administració, gerencia y firma á cárrech dels dos socis.

La Sucursal del Banch de Espanya de Barcelona ha ofert als fabricants compta-correntistas pagar en plata los talons que cobrin los disaptos pera pagar ab son import los jornals als operaris.

Es aquesta una mida previsorá que convindria poguessin fer efectiva los Banchs de totas las poblacions industrials.

Aquesta setmana, per varis motius y en distintas fábricas de Barcelona, han quedat mes de mil obrers en vaga, tocant ya las consecuencias del estat crítich de las actuals circunstancias.

De Real ordre, 'l ministre de la Guerra ha disposat que s'organisin cinch batallons ab destí á Filipinas, compostos cada un de sis companyias.

La plana major de cada un dels esmentats cossos se compondrá d'un tenint coronel, dos comandants, un capitá ajudant y un y un altre capitá caixer, un subaltern abanderat, dos metjes un capellá, un cabo de cornetas y un mestre armer.

Cada companyia la formarán un capitá, quatre subalterns, cinch sargentos, d'u cabos, quatre cornetas, quatre soldats de primera y 152 de segona, de modo que cada unitat estarà composta de 1.050 classes é individus de tropa.

Las clases, cornetas, soldats de primera y 161 de segona per batalló s'compondrá de veterans dels cossos d' infanteria y la restant tropa dels que pertanyen al cupo de Filipinas que deuen concentrarse avuy.

En lo cas de que pera dits cossos no s' presenti prou número de voluntaris se procedirà als corresponents sorteigs.

No formarán part de las forsas expedicionarias, y, per lo tant, no entrarán en sorteig, los que pertanyin als cossos que sortiren fa poch cap á Canarias y Balears, ni 'ls excedents de cupo del reemplás de 1897 incorporats á filas lo 5 del actual.

Lo 16 del corrent deurán quedar organísats los batallons pera emprendre la marxa en quant s' ordeni.

Una de ditas unitats s' organísarà á Barcelona, altra á Valencia, y las tres restants á Madrid, Cádiz y Burgos.

La major-part d' aquestas forsas es molt probable que s' embarquin en lo port de Barcelona, afegintse que 'ls barcos que las conduheixin serán escoltats pels accrassats «Pelayo» y «Carlos V», pel creuher «Alfonso XIII» y per alguns destroyers.

La Societat Colombófila de Catalunya ha portat á terme lo concurs de 371 kilómetros ab l' aviada á Arcos efectuada lo 4 del corrent, ab lo següent resultat:

Premis primer, seté, vuyté, nové y onzé, colomar Robert; premi segon, colomar Arbós; premi tercer, colomar Ros; premi quart, colomar Casas; premis quint y sisé, colomar Fontcuberta, y premi dotzé, colomar Escudér.

Los premis se cubríren en menos de quinze minuts ab velocitats extraordinarias y may registradas de 1700 á 1500 metros per minut y consistían en gran diploma y colomins del ministeri de la Guerra, medallas d' or, plata y brnoze de las Societats de Barcelona y Sabadell, colomins de la Valenciana, valiosos objectes d' art de la comissió de concursos y diploma de mérit de la Federació Colombófila espanyola.

S' ha publicat la extensa Memoria administrativa y artistica del Orfeó Catalá corresponent al any 1887, llegida en la Junta general de senyors socis celebrada 'l dia 23 de Janer del any corrent. Aquest notable treball, obra del secretari en Francesch Viñas y Cusi, es una completa ressenya de la gloriosa campanya artistica portada á cap pel Orfeó durant l' any darrer. Durant aquest lo número de socis ha aumentat consi-

derablement, tant que, entre protectors y coristas lo primer de Janer del any passat era 439 y en la mateixa diada del any que som en la llista de socis hi figuravan 770 noms, es dir un augment de 331 en l'espai d'un any.

Desitjem que l' Orfeó Català que per sos mèrits pròpis y per la noblesa de sos ideals constituheix una gloria de Catalunya, pugui continuar per molts anys una vida tan próspera y recullir tants llores.

La Delegació del «Permanent Nitrate Comittés» ha ofert á la Fira-Concurs Agrícola tres premis de 250 pessetas cada un pera recompensar las millors experiències alcançadas per dit producte en lo cultiu de cereals, de ceps y de horticultura

Nostre distingit amic lo reputat escriptor catalanista Rvnt. Mossén Salvador Bové, ha sigut nombrat Económu de la parroquial iglesia de Santa María de Bellver.

Duas novas agrupacions catalanistas acaban d' esclatar en la hermosa comarca del Vallés y en duas de las poblacions més pintorescas de la encontrada. La una es á Cardedeu, nascuda 'l diumenge passat, essent precedida sa constitució d' una conferencia que en un local públich doná 'l nostre company senyor Maspons y Camarasa, explicant ab deteniment los punts capitals del programa catalanista y la organizació que van prenent tots los elements que anyoran la llibertat de la nostra patria.

De gent jove en sa major part está formada la Agrupació de Cardedeu; joves enardits y no gastats per las lluytas de la política centralista que entran ab decisió á la defensa de la nostra santa causa.

L' altra població vallesana que te la sort de comptar ab una agrupació catalanista, es La Garriga. Allí 'ls esforços d' antichs y entusiastas companys de causa, han sembrat molta y bona llevor de catalanisme, de manera que no ha faltat més que 'l propòsit d' agruparse pera constituhir una colectivitat numerosa y de gran significació.

Las duas Agrupacions catalanistas han sollicitat la adhesió á la Unió Catalanista.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.
